

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 11500 K.
Félévre 5800 K. Negyedévre 3000 K.
Egyes szám ára ... 300 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 49. szám.

Vasárnap, december 9.

Térjünk észre.

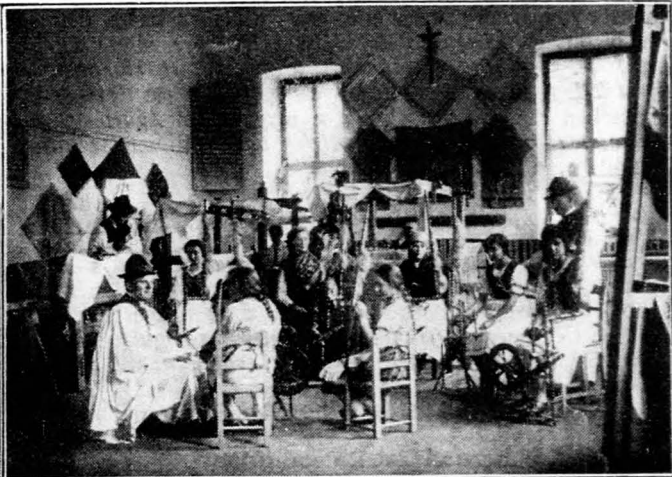
Az elmúlt hét parlamenti képe tipikusan magyar volt. Bábeli zűrzavar. Az ellentétek szítása, fokozása, kimélyítése, taktikai kihasználása. A letűnt idők parlamenti csatáiban a méregkeverésben nagy gyakorlati tudásra szert tett képviselők egyike-másika még csak véletlenül sem engedte, hogy a felkavart szenvedélyek elcsitulhassanak.

Az Ulain-ügyön kezdődött és hova jutottunk már? A magyar parlamenti kisebbségi pártok különböző csoportjai, hol egymásnak fenekedtek, hol összefogtak és a kormány ellen mennydörögtek, kavarták-keverték már nem is az Ulain-ügyet, hanem ami épen felmerült. A magánbecsületet is a nyílt színre hurcolták, padverés, féktelen műlárma, személyeskedések, zárt ülés stb.

De uraim, igen tisztelt képviselő urak! Hát az ország dolgával mi lesz? Hiszen önöket nem

ezért küldték a nemzetgyűlésbe, hanem hogy, mint a nemzet kiválasztott legjobbjai, megtanácskozzák az ország sorsát, megbeszéljék a teendőket, melyek jobb helyzetet teremthetnek a magyar nép számára, megvitassák, miképen jutunk ki ebből a lehetetlen gazdasági, pénzügyi és politikai helyzetből, ebből a mozdulatlanságból. Nem verekedni, nem személyeskedni, nem lármázni, nem mérget keverni, nem taktikázni, hanem előkészíteni a jobb, a szebb, a dicsőségesebb magyar jövődőt, ez az önök nemes nagy hivatása, ezt várja önöktől a magyar nemzet! Nem botrányokra, nem leleplezésekre, hanem alkotó munkára, kereseti lehetőségek megteremtésére, jobb és állandó értékű koronára stb. vágyik az a nép, mely az urnánál szavazatát önökre adta.

A széthuzás turáni átok! Unos-untig hallottuk ezt hangoztatni. Minden szónok, minden vezér, vagy vezérkedésre vágyó örökké ezt harsogja a fülünkbe. Legyünk egyek magyarok, fog-

Képek a Falu Országos Földműves Szövetség jászladányi kiállításáról.

Balról: A kiállítás megnyitása. 1. Nagy Emil igazságügyminiszter neje, 2. Antal Sándor földbirtokos, a kiállítás elnöke. 3. Steinecker Ferenc egyetemi tanár, a szövetség igazgatója. 4. Alexander Béla alispán. — *Jobbról:* A kiállítás háziipari csoportja.

junk össze, ne pártoskodjunk, de tenni ebben az irányban nem tett senki semmit.

Most, hogy Bethlen István a nemzeti egység gondolatával győzött a legutóbbi választásokon, azóta minden törekvése oda irányul a kisebbségnek, hogy ezt az egységet megbontsa. Mindenki úgy képzeli el az egységet, hogy az körülötte képződjön ki és nem hajlandó eltérni, hogy másnak sikerüljön, más neve alatt, más vezetése alatt létesüljön a mindenki által oly hön óhajtott egység. Hogy az országnak ez hasznára van-e, az, úgylátszik, nekik másodrangú kérdés. Itt nem az elvek nemes vitája folyik az ország érdekében, hanem a pártok ádáz csatája a hatalom birtokáért. Pedig a párt maga nem cél. A cél a nemzet, az ország és a nép jóléte, a párt csak eszköz. A pártoskodás, a széthúzás, az egyenetlenség szítása pedig csak azoknak lehet érdeke, akik ennek a nemzetnek ellenségei.

Térjünk észre és ne akarjon mindenki vezér lenni; csupa generálisból nem lehet hadsereget csinálni, becsületes jó közkatonák kellene, akik fegyelmezettek. Ne csak szavaljuk az egységet, hanem törekedjünk azt megteremteni áldozatok árán is. Legyünk szerényebbek és igénytelenebbek politikai törekvéseinkben, a személyes érvényesülés tekintetében, ahogy illik egy ilyen szerencsétlen, megtépázott, kifosztott és gúzsbakötött, de jobb és szebb jövőjében Istenbe vetett hittel bízó nemzet fiaihoz.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Kállay Tibor pénzügyminiszter és a magyar kormány kiküldöttei, akik résztvettek a Népszövetség pénzügyi bizottságának londoni tanácskozásán, visszaérkeztek Budapestre. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottsága a legjobb indulattal arra törekedett, hogy lehetővé tegye Magyarországnak a kiemelkedését mai nehéz helyzetéből. A bizottság a Népszövetség tanácsa elé terjesztett jelentésében azt javasolta, hogy a magyar költségvetést két és fél esztendő alatt kell egyensúlyba hozni. Ebben az időben mutatkozik hiány fedezésére

250 millió aranykorona

szükséges. A költségvetés rendbehozatalára celszerű a legkisebb összegben megállapítani a kölcsön összegét, mert a kisebb kölcsönösszeg kisebb mértékű allandó megterhelést is jelent a jövőre nézve. A kamatszükségletre zálogul a vám-, a dohány- és a sójővedék bevételeit, valamint a cukorfogyasztási adót kötik le.

A Népszövetség kilátásba helyezett még bizonyos

beruházási kölcsönöket

az állami üzemek beruházási céljaira.

Az állami kiadások jelentékeny apasztásán kívül szükség lesz az állami bevételeknek jelentékeny fokozására és ezért bizonyos törvényes intézkedéseket is foganatosítani kell. Még

a külföldi kölcsön felvétele előtt a bankóprés működését előzetes

belföldi kölcsön

kibocsátásával fogják megszüntetni.

A megállapítandó pénzügyi tervezet végrehajtására a parlament törvény útján ad felhatalmazást a kormánynak és a terv végrehajtása csak a végrehajtási törvény megalkotása után kezdődik.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának a javaslata alapján a Népszövetség tanácsa december 10-én kezdődő ülésén állapítja meg a pénzügyi tervezetet és ehhez a jövőteli bizottság hozzájárulása is szükséges.

Bethlen István gróf miniszterelnök személyesen képviseli a magyar kormányt a Népszövetség tanácsának az ülésén. A kölcsön felvétele a jövő év tavaszán történhetik meg.

*

A nemzetgyűlés megkezdte

a földreformnovella tárgyalását.

A javaslatot Neubauer Ferenc előadó ismertette és rámutatott, hogy a nemzetgyűlés bizottságai milyen alapos munkával készítették elő a javaslat tárgyalását. A novella eredeti szövegén 92 módosítást eszközöltek és 125 sor új szöveget iktattak be.

*

A nemzetgyűlés hosszas tanácskozás után végre befejezte Ulain Ferenc mentelmi ügyének a tárgyalását és egyhangulag elhatározta, hogy Ulain Ferenc mentelmi jogát felüggeszti. A Ház kimondotta, hogy nem lát okot a fogvatartás megszüntetésére és szabad folyást enged a bírói eljárásnak.

*

Nagy Emil igazságügyminiszter a minisztertanácson igen fontos törvényjavaslatot terjesztett elő

a mezőgazdasági kaucióról.

Ennek a javaslatnak az a célja, hogy a mezőgazdasági kauciót ne kelljen készpénzben fizetni és ne vonjanak el milliókat a mezőgazdaságtól, hanem a törvényes zálogjog fogalmának a kiterjesztésével is lehessen pótolni a mezőgazdasági kauciót.

*

Bethlen István gróf miniszterelnök Temesváry Imre képviselőnek a tőzsdejátek kinövéseiről mondott interpellációjára azt válaszolta, hogy a kormány a zsebankokat megrendszabályozza. A miniszterelnök felhívta a Ház figyelmét, hogy az utóbbi időben sokan mesterséges mozgalmakkal igyekeztek az árfolyamok emelkedésének elejét venni.

+MEZŐGAZDASÁG+

Állami ménesek.

Írta: Kis Mihály.

Sokan talán nem is tudják, hogy még ezelőtt 150 évvel Magyarország népies lótenyésztése igen győngye lábakon állott. Csupán ott jutottak a kisebb gazdák megfelelő ménekhez, ahol nagyobb uradalmak voltak közelükben, melyek eléggé jó, sőt nagyobb számban kitűnő lovat is neveltek. Az akkori divat szerint ezek a nagyúri ménesek leginkább igen nemes arabs- és spanyolvérű méneket tartottak. Ezeknek a sarjadéka természetesen apró, könnyű és táncos volt; kedvelésre igen szép és kecses, de igába, eke elé nem való. Ezt a munkát inkább ökörrrel végezték. A lassan cammogó ökör akkor még megfelelt a nagyon is külterjes gazdálkodásban, mely megelégedett annyi földnek a művelésével, amennyi a családnak a kenyerét megadta; a többi föld parlagon hevert és legelő gyanánt szolgált. A kisgazda pedig szegényesen élt, mint a puszták pásztora. Ma már tudjuk, hogy a kül-

terjesen gazdálkodó gazda koldus, aki még az adóját sem bírja megfizetni. Ezért az okos ember ma már *belterjesen* műveli földjét, ami azt jelenti, hogy minden talpalatnyi földjét megmunkálja idejében, annak rendje és módja szerint, hogy minél többet termeljen és nemcsak kenyérnek való gabonát, hanem a jószágnak való takarmányt is. Jószágot pedig minél többet és minél jobbat tart és nevel, mert így szerzi meg azt a sok trágyát, amivel jobban termővé és jövedelmezőbbé teszi földjét. Az eladott jószág mindig meg hozza a szükséges pénzt, amiből a mai gazda is emberibb módon él, mint a száz év előtti.

Annyira hitvány volt az említett régi időkben a magyar nép lova, hogy még a katonáknak való lovat is külföldi országokban kellett, hogy vegye a hadsereg, a világ minden táján, még Oláhországban (Moldvában), Bukovinában és Oroszországban (Ukrainában) is, ahol pedig ma már sokkal silányabb lovat találunk a miénkénél. Vajjon mi lehetett az oka annak, hogy a magyar nép lova száz és egynéhány esztendő múltán olyan nagygyá, széppé, jóvá fejlődött, amilyen még a nemrég lezajlott háború előtt is volt? Az, hogy ezelőtt 140 évvel kezdtek megteremteni az *állami méntelepeket* hazánkban és ilyen módon lassanként mind több jó és válogatott ménnekhez jutottak a gazdák. Akkor haladást tett ezzel a magyar lótenyésztés, hogy nem kellett többé külföldre mennünk, ha jó lovat akartunk venni, hanem inkább az egész külföld eljárt már utóbb hozzánk a magyar ló csodájára. Ma, hogy a nagy háború, a forradalmak és az oláh megszállás elvitte színe-javát, majdnem hogy ott vagyunk, hogy olyan silány a lovunk, mint ezelőtt száz évvel; de bizony sok-sok kiszagda nem tudja, úgylátszik, hogy csakis a jó állami ménekkel bírjuk lovainkat ismét a még nemrég látott magas színvonalra emelni. Azokra a nagyszámú kiszagdákra céloz, akik a háború után keletkezett zűrzavarban rákaptak a többnyire igen silány sarjadékokat nemző, parlagi zűgménekre és ilyen módon a jó ló helyett a szemetet szaporítják.

A jó sarjadékokat adó, tehát tenyésztésre való jó mént nem lehet ám minden bokorban találni. Az állami méntelepeket sem lehetett addig felállítani, amíg ilyen igazán válogatott jó méneket nem bírtak szerezni azokba. Ezért alapították az 1790-ik év táján az első magyar *állami ménest Mezőhegyesen*, ahol több ezer, a világ minden tájékról hozott katonaló közül kiválogatták a kancák legjavát, csupán néhány százat, hogy azok után méneket neveljenek az ország méntelepei részére. Az értelmes gazda jól tudja, hogy a vetni való magot évről-évre újból meg kell válogatni, mert — akárhogy vigyázzunk is — mindig marad közte holmi silányabb mag — az ocsú — mely később mindjobban elszaporodnék, ha örökké nem válogatnánk. Ezt cselekszik az állami ménesekben is. Ezért jobb az a mén, amit az állami ménesekben nevelnek, azoknál a csődöröknél, melyeket a kiszagdák nevelnek.

Mikor 1914-ben a nagy háborúba keveredtünk, már körülbelül 500 szép és válogatott kanca után nevelték Mezőhegyesen, 200 kanca után Kiszéren és közel 300 arabs és lipicai kanca után Bábólnán az állami méntelepekbe való méncsikókat. Ezekről az állami ménesekről kívánunk legközelebb egyet-mást elmondani.

A növényvédelmi szerekről.

Irta: Windisch Rikárd dr., gazdasági akadémiai tanár.

Amidőn a gazda fáradságos, de szép hivatását teljesíti, részben állatokat tenyészt, részben növényeket termeszt. E kettős irányú tevékenysége a gyakorlati gazdálkodásnak két főága. Miveleti növényeinket számos ellenségek károsítják, amelyek kisebb-nagyobb mértékben nemcsak károsítják azokat, de teljesen tönkre is tehetik. Említett kártevők részben növényi, részben állati eredetűek.

Az okszerű gazdálkodásnál védekezünk az összes kártevők ellen. Az e célra használt testeket (szereket, készítményeket) *növényvédelmi szerekeknek* nevezzük.

Különbféle gombák károsítják jelentékenyebb mértékben miveleti növényeinket. A különböző rozsdá- és úszóggombák a gabonaféléket és más egyéb miveleti növényeinket is a peronoszpóra és mások pedig a szőlőt. Magasabbrendű növények is károsíthatják miveleti növényeinket; mindezeket gyomnövények elnevezésén foglalhatjuk össze.

Úgy a növényi, mint az állati eredetű kártevők ellen védekezünk. Részből csávázás, részben permetezés, részben beporozás útján. Más módon használható védekezőszereket is alkalmazunk. A csávázásnál bizonyos időre beáztatjuk a vetőmagot az előírt töménységű csáváoldatba. Esetleg emez oldatban előzetesen alaposan meg is mossuk vagy pedig nem áztatjuk be, hanem csak megmossuk.

A permetezésnél a növényeket bizonyos idő- s nap-szakokban bizonyos oldatokkal finom permetálakjában benedvesítjük. A tenyészidő folyamán emez eljárást rendszerint meg is ismétljük.

A beporozásnál a növényeket részben akkor, amikor még harmatosak, részint a melegebb napszakok folyamán bojtos ecset, vagy pedig alkalmas szerkezetű gép, esetleg fújtató segítségével behintjük valaminő száraz poralakú védekezőszerelemmel, amelyet a lehetőséghez képest nagyon finom por alakjában használunk. Csávázásra használjuk a rézgálicot, a formalint, a klorolt, az uspulunt, a germisant, a sigetant és másokat. Permetezésre a bordóit és a burgundi leveket, a dohánylugot — Thanaton —, a meszeskénés levelet, a chlorbaryum-oldatot, a petroleumemulziót, a perocidoldatát és még másokat. Porozásra pedig a dohány, a kén, a frissen oltott mész porát, a rézgálic, a cukor, a kén és mész porának keverékét, az uránizöldet, az ólomarzenátot s számos más szert, illetve készítményt.

A gyakorlati gazda által használt védekezőszerek gyártásával különleges berendezésű kémiai gyárak foglalkoznak. A gazda a kereskedések útján szerzi be ezeket és otthon házilag készíti el használatra. Az *elkészítés rendszerint feloldás, illetve hígítás útján történik.*

A különféle védekezőszerek részint szilárdak, részint folyékonyak. A szilárdak lehetnek kristályosak (réz- és vast gálic, chlorbaryum-szóda) s poralakúak (klorol, kén, rézkénpor, uránizöld, ólomarzenát, uspulun, germisan). Vannak kenőcsszerűek is — félkemények (dohánykivonat, káliszappan), folyékonyak a formalin, a kénsav, a petroleum, a meszeskénés lé.

Ha a gazda a különféle kártevők ellen eredménnyel óhajt védekezni, ügyeljen az alábbiakra: I. *Használja a megfelelő védekezőszert.* II. *Úgy ezeket, valamint az ezek elkészítéséhez való segédanyagokat — rézgálic, mész, kénsót — feltétlenül megbízható helyen szerezzze be megfelelő tisztaságban és minőségben.* III. *A védekezőszer feloldásánál vagy felhígításánál, úgyszintén elkészítésénél is, járjon el szigorúan az előírt utasítás értelmében.* Annak elkészítését *ne is bizza másra*, készítse el saját maga. IV. *A használatra kész védekezőszert használja szigorúan és pontosan az előírások értelmében a kellő időben.*

Hogy mennyire lényegesek és pontosak a II. és a III. pontban felsoroltak, kiviláglik az alábbiakból.

Igen sokoldalúan használt védekezőszer a rézgálic. Ennek tisztavíz oldatával csávázzuk a vetőmagot, oltott mésszel kevert oldatával pedig permetezzük a szőlőt s más növényeket is. A rézgálicoldatnak hatása csak az esetben van, ha ezt 1/2-, 1-, 2%-os töménységben alkalmazzuk. Azaz a csávázó-, illetve a permetezőoldat egy-egy hektoliterére fél, egy, két kg. tiszta rézgálicot számítva, ennyit fel is oldunk abban.

A rézgálic sok mindenféle célra használt vegyület. A kereskedelemben ennek megfelelőleg különféle minőségben és tisztaságban kapható. Növényvédelmi értéke csak az olyan rézgálicnak van, amely majdnem kémiailag tiszta, de legalább 98 %-os. Vagyis csak 2 %-nyi mennyiségben tartalmazhat idegen anyagokat. Csak ilyen minőségűt szerezzünk

Mielőtt valakiről ítéletet mondanánk, hallgassuk meg őt magát és tanulmányozzuk alaposan.

Széchenyi.

be tehát és az említett tisztaságából oldjunk fel $\frac{1}{2}$, 1, 2 kg.-ot egy-egy hl. vízben, ha fél-, egy- vagy kétszázalékos rézgálicoidatra van szükségünk. Ezért vásároljuk *csak teljesen megbízható helyen* a rézgálicot, s ott is mondjuk meg, hogy növényvédelmi célokra kell. Ha más célra szánt, mondjuk csak 50% os tisztaságú rézgálicból veszünk egy hl. vízre 1 kg.-ot, a kész oldat csak *fél-százalékos töménységű rézgálicoidat* lesz.

Ez tehát nem fog olyan hatást kifejteni, mint az egy-százalékos oldat, az óhajtott célt tehát el nem értük. Kárba vesztett az anyag, az elkészítés munkája, a felhasználásért fizetett napszám és mindezekben feül növényeink kártevők ellen nincsenek is teljes biztonsággal megvédve.

A szintén fentebb említett I. és IV. pont külön magyarázatot nem igényel és magától értetődő.

Vannak a kereskedelmi forgalomban titkos összetételű és szabadalmazott védekezőszerek is. Ezek egyrésze jó és használható, egyrésze értelmetlen.

Mezőhegyesi négyesfogat a lovarda előtt.

Szükség esetén ezek közül *csak azokat használjuk*, amelyeket valaminő *állami* illetékes *intézmény* — kísérleti-ügyi állomás — felülvizsgált, kipróbált és használatra ajánlott. Természetes ezek elkészítésénél is szigorúan tartuk be a mellékelt utasításokat, úgy az elkészítésre, mint a használatra vonatkozókat.

Mindenféle védekező eljárásnak foganatja és eredménye — haszna — csak az esetben lesz, ha az említett célra való szert az előzők figyelembevételével fogjuk alkalmazni.

Az iszapolt krétáról. A csontozat felépítéséhez sok ásványi eredetű anyagok szükségesek, különösen sok mész és foszforsav. Minthogy a csontképződés fiatal állatnál még nincs befejezve, különösen ezek táplálásánál kell ügyelni arra, hogy takarmányaikban megfelelő mennyiségben legyenek jelen a fentebb említett ásványi anyagok. A mész pótlásáról tehát mindig oly esetben kell gondoskodni, ha az a takarmányban vagy egyáltalában nincs, vagy oly kis mennyiségben van csak jelen, hogy hiánya folytán könnyen angolkság állhat elő. Száraz időben vagy tápszegény talajon termelt takarmányokban, savanyú füvekben, szalmában, polyvában, gabonák magvaiban, továbbá a gyári és malomipari hulladékokban, mint korpák-, takarmánylisztek-, szeszmoslékokban, nemkülönben gyök és gumós növényekben, mint burgonya- és répában, az állati eredetű takarmányok közül pedig a tejsavóban, lefőlőzött tejben soha sincs elég mész, ennek pótlásáról tehát iszapolt kréta adagolásával kell gondoskodni. Tú sokat adni nem célszerű, mert a sok iszapolt kréta a gyomorsavakat megkötöti s így az emésztés munkáját gátolja. Szarvasmarha 15—30 gr-ot, malac 5—10 gr-ot, anyadiszó 8—12 gr-ot, birka 3—8 gr-ot kaphat.

Az állatok sószükségletének kielégítéséről sokszor megfeledeznek a gazdák. Szarvasmarha naponként és darabonként 20—30 gr-ot, lóra 10—20 gr-ot, sertésre 4—8 gr-ot, juhra 5—10 gr-ot kell számí-

tani. A sószükséglet nagy akkor, ha az állatnak izetlen takarmányféléket kell fogyasztani s akkor, ha sok tejet termel. Ezért legtöbb sőt fogyaszt a szalmán és töreken élő juh, valamint a fejős tehén. A sózásnak legkényelmesebb módja az, midőn egy nagyobb kősdarabot helyezünk a jászolba vagy egy kötélen az akolban fel-függesztünk, a másik, mely szerint örölt sónak nap-nap után kimért adagját az abrakba keverve vagy külön sózó-vályuk útján juttatjuk az emésztőcsatornájukba. A szervezetre nézve a naponként kisebb adagokban, egyenletesen nyújtott só a leghasznosabb. Az egyszerre nagyobb tömegben, de csak 1—3 hetenkint nyújtott só nem oly hasznos, sőt káros is lehet (hasmenés). Ebből kitűnik, hogy a jászolban nap-nap után tovább lökött kősdával való sózás elvetendő. Helyette akolban a «sózólámpás» útján, jászolhoz költöt állatoknál pedig a nap-nap után kimért örölt só (marhasó) útján való sózás a megfelelő.

A mezel egér vagy pocok rendszerint akkor szaporodik el, ha az előző évek tele nem volt szigorú. Kártétele főleg a gabonák pusztításában nyilvánul, de a gyök- és gumós növényeket sem veti meg. Nagy pocokjárások alkalmával ugyanazok természetes ellenségei: a róka, menyét, cickány, sün, bagoly, vércse, egerészölyv is el szoktak szaporodni (éven nekik elég táplálékuk a gazda drága terményein hízott kövér pocokhúsbán), továbbá néha az egértífusz is egy csapásra végez bizonyos vidék túlszaporodott pocoknépséggel, a gazdának még sem szabad ölbetett kez-ekkel várni, míg a pocok magától elpusztul. A legjobb irtószerek: a foszfor, szén-savas bárium, sztrichnin, szénkeneg a mezei egér számára elkészített állapotban drágák, házilag való elkészítésük pedig nem ajánlatos hozzá nem értő, gyakorlatlan embernek, mert a pocok helyett saját magát is megmérgezheti e gyilkos anyagok gőzével. Szintúgy megfigyezteljen az u. n. «Hohenheimi egérfogó» is, melyből bé ében 100 db 15 K-ba került. Marad tehát a kiöntés. Ennek kivételénél akkor érünk el jó eredményt, ha előzőleg a táblát — közepén egy vékony csik kivételével — felszántottuk. Azonban akkor semmi célja a védekezésnek, ha azt csak egy gazda végzi, mert a felszántott tábláról egyszerűen a szomszédokba menekülnek a pocok. A védekezést vidékenként együttesen kell alkalmazni. A mezei egerek a felszántott részről a szántatlanra fognak húzódni s itt készítenek új lyukakat. A kiöntés előtti napon az összes lyukakat be kell tapasztalni. Másnapra az lesz csak kibontva, amelyik lyukban biztosan van egér. Így tehát csak azon lyukakba öntünk vizet, amelyeket a pocok éjjel kinyitott. A kiöntött pocok agyonverése azután a falusi gyerekeknek kedvenc mulatsággal szolgál.

A sertések tetvesedése gyakran érzékeny veszteséget okoz a gazdának. Oka az, hogy a sertés nélkülözni kénytelen a rendszeres tisztogatást. Ahol pedig az ólakat se tisztogatják, ott nem is csoda, ha a piszokra annyira jellemző tetvesedés áll elő. Már pedig a fejődő és hízó sertésnek nyugalomra van szüksége, mert csak akkor érhetjük el vele azt a célt, amiért tartjuk. Az olyan állat, amelyik a tetvek izgató hatása miatt folyton vakaróznál kénytelen, helyét nem találva nem bír nyugodtan lenni, annál a feletett takarmány csak kárba vész. A tetvesedés legjobb ellenszere a tisztaság. A sertésről sokan azt hiszik, hogy szereti a piszkot, holott éppen olyan tiszta almot, gondozást igényel, mint akármely más haszonállat. Az ólak tisztántartása mellett fontos a sertésre a bőrápolás érdekében a fürdő. Amíg az idő megengedi, a sertéseknek tiszta (és nem pocsolya!) fürdő álljon rendelkezésükre. Ha a tetvesedés fellépett, jó, ha a fürdő malacoknál 1% ig, idősebb sertéseknél 2% ig kreolinus. Idősebb egyedeknél a rovarport is lehet használni, kis malacoknál azonban ez nem ajánlható.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Lehet-e cukrot házilag előállítani? Ha igen, úgy kérem velem közölni az előállítás módját. (B. A.) — **Felelet.** A cukornak házilag való előállításáról lapunk egyik közelebbi számában cikket fogunk közölni.

Kérdés. Mi a lóheremag ára? (Sz. F.) — **Felelet.** Ára 100 kg.-ként. Lóheremag, nagyaránkas, nem tisztítható 450—500 korona; nagyaránkas, tisztítható 520—580 korona; nagyaránkasmentes 600—650.000 korona.

Kérdés. Virágdugványok hol szerezhetők be? (R. K.) — **Felelet.** Virágdugványok beszerezhetők minden kereskedelmi keresztesben, pl. a fővárosi kertészetnél is.

Kérdés. Három hónapi időtartam alatt a gabonafélék, a mak és ballacim hány százalékot száradhat be? (K. L.) — **Felelet.** Három hónap alatt a búza 2—3, a rozs 2, az árpa 2—3, a zab 3—4, a mák és ballacim 6—8 százalékot száradhat be.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A kormányzó neje és Izabella királyi hercegnasszony a Mansz szövötelepein.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének a fővárosban is van szövötelepe. *Horthy* Miklós kormányzóé és *Izabella* királyi hercegnasszony a napokban meglátogatták a telepet, érdeklődéssel szemlélték a munkát és különösen megtetszett nekik a sümegi telepen szőtt gyapjuszövet, amelyből több véget vásároltak. A vendégek nagy elismeréssel nyilatkoztak az eredményes munkáról, amellyel a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ma már az egész ország területén életre keltette ezt a felbecsülhetetlenül hasznos háziipart.

Falufejlesztési kiállítás Jászladányban.

Az elmúlt héten *Nagy* Emil dr. igazságügyminiszter felelőse nyitotta meg *Jászladányban* a népművelési és gazdasági vándorkiállítást. A helyi rendezőség *Antal* Sándor és *Kiss* Dénes főjegyző vezetése alatt a vidék mezőgazdasági, ipari és kulturális életét hét hatalmas iskolateremben mutatta be. A Falu Országos Földműves Szövetség részéről *Steinecker* Ferenc dr. alelnök-igazgató, a gazdagyülésen pedig *Bodor* Antal dr. igazgató és *Nagy* Sándor főtitkár tartottak a falu időszerű kérdéseiről beszédeket. Ez alkalommal meleg ünneplésben részesítették *Gubacs* öreg juhászt, akinek kezdésére és több évi buzgókodására terjedt el széles körben *Jászladányban* a szövés, fonás. A MANSZ kiállítási csoportjában egész sereg szövő- és fonóleány és asszony mutatta be követésméltó munkásságát.

Az Omge sürgeli a mezőgazdasági hitelt.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek igazgató választmányja múlt héten tartott ülésén *Mutschenbacher* Emil dr. ügyvezető helyettes igazgató ismertette a kormány újabb, a mezőgazdasággal kapcsolatos rendeleteit. Rámutatott arra, hogy rendkívül súlyosan érzi a gazdaközönség a régóta sürgetett és egyre szükségesebb *mezőgazdasági hitelhiányát*, amelyet a gazdatársadalom ugyanolyan feltételek mellett és keretekben kíván a mezőgazdasági termelés céljára biztosítani, amint azt a kereskedelem és ipar kapja. Ismertette továbbá a magyar finomítógyáraknak a kormányhoz beterjesztett javaslatát, amelyben a *külföldi benzinnel és petróleum behozatalának megnehezítését* kéri. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a külföldi benzin és petróleum beengedése kényszeríteni fogja a magyar finomítókat arra, miután a külföldön a benzin és petróleum jelentősen olcsóbbodott, hogy kevesebb haszonnal elégedjenek meg és a mezőgazdasági termeléshez szükséges benzint és a világításhoz szükséges petróleumot olcsóbban adják a gazdáknak és a fogyasztóknak. Ezután *Fabricius* Endre titkár ismertette a lapunkban már közölt új dohánybeváltási árat, amelyek mellett remélhető, hogy az ország dohánytermelése emelkedni fog. Majd rámutatott a cukorrépa-termelő gazdák nehéz helyzetére, mely szerint sok termelő még ma sem tudja, hogy a cukorgyárak mit fognak a cukorrépaért fizetni. Felhívta a gazdákat, hogy szervezkedéssel biztosítsák a jövőben azt, hogy a cukorgyárak a cukorrépaért méltányos árat fizessenek. Utána *Mesterházy* Ernő dr. szólalt fel és felkérte a gazdákat, hogy ha a jövőben megfelelő és a termelési költségeket fedő cukorrépaárakat nem fognak kapni, úgy a cukorrépa-termelést szüntessék be.

A gazdák a növényvédelmi törvényjavaslatokkal kapcsolatban tiltakoznak újabb megterhelésük ellen.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelési és növénytermelési szakosztálya az elmúlt héten ülést tartott. *Fabricius* előadó ismertette a Növényvédelmi Bizottságnak a növényvédelem és a kötelező védekezés törvényben való kimondásának tárgyában tett javaslatát. Hangsúlyozta, hogy a gazdák tiltakoznak mindenféle újabb anyagi megterhelés ellen, akkor, amidőn az 1894. XII. törvénycikk a növényvédelemről már intézkedik. Ugyancsak tiltakoznak az ellen is, hogy esetleges növénykárok esetén a művelési ágak megváltoztatására szoríttassanak. Többek hozzászólása után elhatározta a szakosztály, hogy a javaslatban tárgyalt kérdésekre vonatkozó kifogásait az illetékes tényezőkhöz fogja juttatni.

Legelő ménes Mezőhegyesen.

A kecskeméti mezőgazdasági kamara választmányi ülése.

A Duna-Tisza-közi Mezőgazdasági Kamara november hó 29 én *Purgly* Emil elnöke alatt választmányi ülést tartott. A tárgysorozat kapcsán *Gesztelyi* Nagy László dr. igazgató számolt be részletesen a *mezőgazdasági hitelkérdés* megoldása érdekében eddig tett lépésekről. Hangsúlyozta, hogy a kamarák ragaszkodnak ahhoz, hogy a székhelyükön létesítendő körzeti hitelszövetkezetek az OKH kebelében, de önállósággal és szabad mozgással bírjanak. Erre vonatkozólag a kamarák már kidolgoztak egy alapszabálytervezetet, amelynek alapján most folynak a tárgyalások az OKH vezetőségével, továbbá az illetékes minisztériumokkal. *Vaja* Béla dr. titkár jelentést tett azokról a tárgyalásokról, amelyek a kamara folytatott a szegedi Kereskedelmi és Iparkamarával egy Szegeden felállítandó *terménybiztosító* ügyében. A kamara tervei szerint a tőzsdetanácsba a gazdák a kereskedőkkel és iparosokkal egyenlő arányban foglalnának helyet, ami nagyjelentőségű azért, mivel a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsában alig van a gazdaérdek képviselve. Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy a kamara január hónapban *borkezelési, szőlőtermelési és gyümölcsészeti tanfolyamot* rendez a helyi Szőlőgazdák Egyesületével, továbbá ugyancsak Kecskeméten egy országos *borkongresszust* készít elő január hónapban, melynek célja lesz a szőlőtermelés jóvedelmességének, továbbá a borértékesítés lehetőségeinek az okait kutatni. Örömmel vette tudomásul tovább a választmány, hogy a kamara vezetősége a kamara területén levő összes *zöldégetermelő egyesületeket* munkába akarja állítani és egységes szövetségbe tömöríteni. Ugyancsak megelégedéssel vette tudomásul a választmány, hogy az *állami lakásépítési akciónak* a vidékre való kiterjesztését kérelmezte a kamara a kormánytól, továbbá, hogy a mezőgazdasági munkások *cipő- és ruháellátása ügyében* felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez s hogy a *gazdaközönség nemesített vetőmaggal* való ellátásának szabályozása ügyében javaslatokat terjesztett fel.

Nősülne 28 éves jómegjelenésű vendéglős és mézárós, kinek jóforgalmú üzlete van. Fényképes és teljesen kielégítő választást kér a «Vasárnap» kiadóhivatalába «Valláskülömbőség nélkül» jellegre, pontos címmel.

Állatdíjazást rendeztek Ujkécskén.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, a járási gazdasági felügyelőséggel, Ókéske és Ujkéske községek előjáróságával és az ókéskei gazdasági egyesülettel karöltve, az elmúlt vasárnap Ujkéske községben szarvasmarhadíjazást rendezett. A díjazásra a tenyésztő gazdák összesen *negyvennyolc darab jószágot* vezettek fel. A bíráló eredménye szerint teheneikért ki lettek tűntetve: *Menyhért* Lajos jászkarajenői és *Falábu* Ferenc ókéskei kisgazdák, ezüst oklevéllel; *Kis* Benjámín ókéskei és *Miklós* Rezső ujkéskei kisgazdák bronz oklevéllel. Elismerésben részesítették: *Hajni* Dezső ujkéskei esperes-plébános, *Szendrey* Zsigmond és *A. Szijj* Janos ókéskei kisgazdák. Két- és hároméves fűszókért: *Varga* Janos ujkéskei és *Csillag* Benjámín ókéskei gazdák ezüst oklevéllel, *Gyarkó* Lajos ujkéskei gazda bronz oklevéllel. Elismerésben részesültek: *Bucsei* Lajos és *Csillag* István ókéskei, *Zoboki* Mihály és *Rózsa* László ujkéskei gazdák. Bronz oklevelet kapott még csoportos kiállításért: *Vas* Albert ujkéskei gazda. *Hajni* Dezső esperes-plébános által a legérdemesebb állatgondozó jutalmazására felajánlott tüzérek koronát a bíráló-bizottság *Gyarkó* Lajos ujkéskei kisgazda szolgálatában álló *Fazekas* Márton gazdasági cs-leadnek ítélte oda. A bíráló befejeztével az egybegyűlt gazdaközönségnek *Vestik* Vilmos gazdasági felügyelő az állattenyésztésről, *Steiner* József járási állatorvos pedig a járványos állati betegségek elleni védekezésről tartott egy-egy előadást. Az okleveleket és pénzzutalmat *Harsányi* László főszolgabíró buzdító szavak kíséretében osztotta ki a nyertesek között. A mezőgazdasági kamara nevében *Geszteyi* Lajos László dr. igazgató szintén néhány buzdító szót intézett a gazdákhoz.

224 ezer hold föld került eddig megváltásra.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 1921. évi június hó 20. napján megkezdett működése következtében 1923. évi november hó 8-ig keletkezett 70.590 házhely; törpe- és kisbirtokra pedig felosztott 322.731 kat. hold. 1118 négyszögöl; ezenfelül kishaszonbérletek alakítására átvétetett 366 községben 78.004 kat. hold, 895 négyszögöl. Ennek az eredménynek a részletezése a következő: Kiadatott házhelyrendezés során házhely 906 községben, 33.676 egyén részére 8884 kat. hold, 653 négyszögöl területtel. Földhözjuttatás végett megváltási eljárás megindítását kérték 3251 községben. A megváltási eljárás lefolytatására az Országos Földbirtokrendező Bíróság bírót küldött ki 3181 községbe. A megváltást az Országos Földbirtokrendező Bíróság kimondotta 925 községben 243.770 kat. hold, 1245 négyszögöl területre. Ebből alakult 210 közös legelő, 94.266 törpe- és kisbirtok, 36.914 házhely. Ezenfelül *elővásárlási jogát* gyakorolta az Országos Földbirtokrendező Bíróság 132 esetben 12.795 kat. hold és 1009 négyszögöl területre. Továbbá ingatlan eldarabolta 249 esetben 57.270 kat. hold, 1411 négyszögöl területtel. Ebből 29.812 kat. hold, 1432 négyszögöl eldarabolása tolytán földhöz jutott 7029 egyén. Az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz a mai napig összesen 75.712 beadvány érkezett.

Félszáz vagon hagymát szállítottunk eddig külföldre.

Az idén a hagymatermés is jó volt hazánkban, Makó vidékén több ezer vagon felesleg mutatkozik. Eddig *ezeregyszáz vagon hagymát szállítottak el a hagyma fővárosából*. Ennek a mennyiségnek csak valamivel több, mint a fele került külföldre, a többi Budapest fogyasztja. Külföldön ugyanis erős vetélytársa akadt a magyar hagymának az *egyiptomi hagymában*.

A szeszadási árrészesedés szabályozása.

A pénzügyminiszter újra szabályozta a kincstári szeszadási árrészesedést. A rendelet szerint a fogyasztási adó alá eső szesz után, ha megadózza kerül forgalomba, hektoliterfokként az 1 korona 60 fillér szeszfogyasztási adón kívül 6326 korona kincstári árrészesedést kell befizetni. Ugyanennyi a kincstári árrészesedés a külföldről behozott égetett szeszszfolyadékok után a vámilletéken és a szeszfogyasztási adón kívül. A termelési adó alá eső szeszszföldék a szeszadón kívül hektoliterenként szintén 6320 korona kincstári árrészesedést fizetnek.

Aki ad valamit fogai szépségére és hogy a szája illatos legyen, *Amor* fogkrémet használjon. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

Borkivitelünk csökkenése számokban.

A központi statisztikai hivatal most megjelent harmadik füzetében borforgalmunkra vonatkozólag a következő adatok olvashatók: bormust és folyékony borseprő kiment az országból háromnegyed év alatt 324 mm. (tavaly ugyan ezen időszakban 2689 mm.), bor kiment 127.401 mm. (tavaly 816 009), pezsgő 250 mm. (tavaly 1044), konyak 9 mm. (tavaly 633), pálinka 17 mm. (tavaly 123). Külforgalmunk visszaesése az egész vonalon ijesztő arányokat öltött, amit elsősorban annak köszönhetünk, hogy a kereskedelmi szerződéseket a borkivitel szempontjából figyelembe jövő államokkal manapig sem sikerült megkötönni. A borforgalom részleteire nézve a következő adatokat nyújthatjuk: a fentjelzett mennyiségből kiment Ausztriába 75.312 mm. (tavaly 664.079), Csehszlovákiába 20 775 (tavaly 66.587) Jugoszláviába 5803 (tavaly 5031), Németországba 14 870 mm. (tavaly 27.050), Olaszországba 5208 mm. (tavaly 2331), Svájcba 9524 mm. (tavaly 59 861), Lengyelországba 851 mm. (tavaly 1227), Belgiumba 234 mm. (tavaly 1033). Behozatalunk 134 mm. borból állott.

Harmincéves a Köztelek Zsebnaptár.

A «Köztelek Zsebnaptár»-nak harmincadik évfolyama jelent meg ez évben. A harmincéves mult ugyancsak ritka a magyar mezőgazdasági szakirodalomban. A «Köztelek Zsebnaptár» harmincadik évfolyama a megszokott naptári és feljegyzési részen kívül magában foglalja mindazokat a kimutatásokat, adatokat és útbaigazításokat, amelyekre a mindennapi gyakorlati életben szükség lehet. A tartalmas zsebnaptár szinte nélkülözhetetlen gyakorlati tanácsokkal szolgál minden gazdának. Különösen értékesek a cikkei a földbirtokrendezésről, a földbirtok adóterheiről, a haszonbérleti kérdés szabályozásáról. Közli a vetőmagvak és tenyészállatok legmegbízhatóbb beszerzési forrásait, a mezőgazdasági szakoktatást és kísérletügyi intézetek címeit. A «Köztelek Zsebnaptár»-nak 30-ik évfolyama, amely *Szilassy* Zoltán és *Buday* Barna OMGE igazgatók bevált szerkesztésében jelent meg, bizonyára meg fogja nyerni a gazdaközönség tetszését és az előző 29 évfolyamhoz hasonlóan, hasznos szolgáltatásokat fog teljesíteni. Ára bérmentes küldéssel 8600 korona. Megrendelhető a «Vasárnap» kiadóhivatalában is.

Borárak a szomszédos államokban.

Jugoszláviában a borárak emelkedőben vannak. Bácskában 30 százalékkal gyengébb az idei termés a tavalyinál, a minőség azonban sokkal jobb. Fehér mustért 2—2 1/2 dinárt (5—7 lei), vörös mustért 2 1/2—3 dinárt (6—8 lei) fizettek. Bánáti vidéken 3 1/2—4 dinárért (9—10 lei) vásárolták a mustot. Horvátországban és Dalmátországban a mustért 5—6 dinár (13—15 lei) kezdő árat fizettek. *Csehországban* az idén csak féltermés volt, a minőség azonban kiváló. Pozsony vidékén a bortermelők termésük legnagyobb részét szőlőként értékesítették kilónként 6 koronáért (12 lei). A must 3 cseh korona (18 lei), Znaim vidékén a mustért 4 csehkoronát (24 lei) fizettek. *Németausztriában* a tavalyihoz képest csak féltermés volt. A mustárak 6000 osztrák koronáról (20 lei) felfelé emelkednek minőség és faj szerint. Óborokért 10.000 osztrák koronát (30 lei) is fizetnek.

A váltásbúza december havi ára.

A mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállása fejében fizendő búza árat a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértően december hónapra métermázsánsként 96.000 koronában állapította meg.

A csehek csak három ezer hektoliter magyar bort hajlandók beengedni.

A *Kereskedelmi Testületek Országos Szövetsége* Pozsonyban értekezletet tartott, amelyen a borbeviteli kontingens ötszáz ezer hektoliterre leendő korlátozását követelte. *Ebből a mennyiségből három ezer hektoliter esne Magyarországra*. Az értekezleten megjelent a cseh kormány képviselője is, aki kijelentette, hogy a kormány hajlandó teljesíteni az érdekeltek kérelmét, a csehországi szőlőgazdálkodás feljavitása érdekében.

Apponyit az amerikai körök megértéssel fogadták. Apponyi Albert gróf Párisban fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát s amerikai újtjáról az alábbi nyilatkozatot tette: „A tengeren túl mindenütt teljes megértéssel találkoztam. Érintkezésem — a dolog természete folytán — nem a nagy tömegekkel, hanem inkább a közélet szellemi vezetőivel volt, akik alatt nemcsak egyetemeket, tudósokat értek, hanem a legfőbb üzleti szervezetek vezetőit is. Ezeknek a köröknek véleményében teljes megértésre találtam a Magyarország sorsa iránt. Az általános szempontokról, úgy hiszem, sikerült azt a meggyőződést terjesztenem, hogy Magyarországgal igazságtalanság történt, amelyet valahol és valamikor jóvá kell tenni. Ennél többet észszerűleg nem is várhattam. Le sem lehet írni azt a szívélyességet és előzékenységet, amellyel mindenütt találkoztam s ez abban a fogadtatásban is megnyilvánult, amelyben amerikai vezető hivatalos körökben is részesültem. Örömmel állapítottam meg — és e tekintetben egyetlen eltérő hangot sem hallottam — hogy a washingtoni magyar követség Széchenyi László gróf vezetésével a legnagyobb bizalomnak és tekintélynek örvend.

Októberben kivitelünk nagyobb értéket képviselt, mint a behozatalé. Külföldi árucserénk 1923. október havában rendkívül megélnékült. Külforgalmunk megélnékülését legjobban mutatja, hogy a behozott áruk értékösszege szeptemberhez képest mintegy 12 százalékkal, a kivitt áruk értékösszege pedig 55 százalékkal emelkedett. Behozatalunkban az előző hónaphoz képest általános az emelkedés, csak fából hoztunk be kevesebbet. A kivitel értékének emelkedését az okozta, hogy legfontosabb exportcikkeink és, pedig: liszt, cukor, zab, bab, leölt baromfi, friss és elkészített hús, villamosgépek és készülékek, végül vasfélgyművek jóval nagyobb mennyiségben hagyták el az ország határát, mint az előző hónapban s búzaexportunk is a szeptemberi színvonalon maradt. Gazdasági összeomlásunk óta októberben látjuk azt az öröndetes jelenséget, hogy jóval nagyobb összeget kaptunk külföldről a kivitt árukért, mint amennyit a külföldről behozott árukért adtunk. Az októberi behozatalunk értékösszege 1825, kivitelünk értékösszege pedig 2320 milliárd koronát tett, úgy hogy külkereskedelmi mérlegünk 496 milliárd koronával volt aktív. Ezt az értékösszegeket átszámíva aranykoronára, a koronának október havi zürichi hivatalos (0-03048 cm.-es) paritása alapján, a behozatal értékösszege 53 millió, a kivitel értékösszege 673 millió aranykoronát képvisel, úgy, hogy külkereskedelmi mérlegünk október havában 143 millió aranykoronával volt aktív.

A puccsterv vezetői továbbra is letartóztatásban maradnak. Mint ismeretes, Balassa Gusztáv dr. vizsgálóbíró eldelte Ulain Ferenc dr. és Bobula Titusz előzetes letartóztatását, míg Szemere Béla dr.-t szabadlábra helyezte. Szemere Béla dr. szabadlábrahelyezése miatt a kir. ügyészség felfolyamodással élt a budapesti büntető törvényszék vádтанácsához, ugyancsak felfolyamodással éltek a letartóztatottak is. A felfolyamodás feleit kedden tárgyalta a budapesti büntető törvényszék vádтанácsa Kiss István dr. táblabíró elnöklésével. A vádтанács rövid tanácskozás után határozatában kimondotta, hogy a vádlottak elleni letartóztatást fenntartja.

Asthmát, tüdőcsúcsburatot, rekedtséget stb. gyógyít: *Asthma* Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123—82.

Széchenyi Miklós gróf püspök meghalt. Széchenyi Miklós gróf nagyváradi püspök, akit az elmúlt napokban a Pajorszanaatóriumban megoperáltak, szombat este meghalt. Az elhunyt egyházfejedelmet ideiglenesen a Kerepesi-úti temetőben helyezték nyugalomra és innen majd a püspök által alapított orosházi plébánia-templomnak most épülő kriptájába fogják szállítani. A temetési szertartást kedden Csernoch János bíboros-hercegprímás végezte a központi szeminárium dísztermében.

A hanyag ápolónő. Dobay Róza hivatásos ápolónő 1922 júliusában gondatlanságból Vezák Ferenc hastífuszos betegnek, akit a Szent László-kórházban ápoltak, orvosság helyett mérget adott be, amitől a beteg rövidesen kiszervevedett. Az ügyét az elmúlt héten tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék. Gondatlanságból okozott emberölés vétségében bűnösnek találta az ápolónőt és ezért három havi fogházbüntetésre, valamint kétszáz ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Nyiregyházi gazda- és iparosifjak műkedvelő előadása.

A jótékony célra rendezett nagyszerű előadáson színrekerült a «Mágnás Miska» című három felvonásos operett. Az operett lelkes rendezője Miskolczy István gazdájú volt (a képen X-al jelölve), aki páratlan szorgalommal és nagyszerű készséggel vitte sikerre az előadást.

(Beküldte: Szomer József, Nyiregyházáról.)

Csempészettel «foglalkoznak» a volt kommunistavezérek. A bécsi törvényszék nagy vámcsalási ügyet fog tárgyalni a közel jövőben. A család főszereplői Böhm Vilmos, Erdélyi Mór és Hamburger Sándor volt népbiztosok és a Bécsbe szökött kommunisták «szine-java». A csempészársaság Bécsben nagymennyiségű gyarmat- és fűszerárut hozott forgalomba az elvámatlanul külföldre szánt szállítmányokból és mindig hamis igazolványokkal igazolták, hogy az árú már kiment az országból. Több milliárdot tesznek ki az egyébként világmegváltást hirdető kommunisták üzelmei.

Egy billió marka egy kiló kenyér Berlinben. Berlinben a rozskenyér ára december 1-től kezdve 840 milliárd; a fehérkenyéré egy billió.

A bankhivatalnok különös bosszúja. A genuai rendőrségen, mint jelentik, a Banca d'America e d'Italia egyik tisztviselője feljelentést tett maga ellen, mert a bank pénztárából egymillió lirát elrejtett. Nicola Pellegrini előadta a rendőrségen, hogy 500 lira havi fizetéséből nem tudott megélni. Fizetésemelésre vonatkozó kérélmét a bank igazgatósága elutasította, mire indulatában kiragadott a kasszából egy bankjegycsomót, petróleummal leöntötte és elégette.

Marx Vilmos az új német kancellár. Németországban Marx Vilmos a centumpárt elnöke kapott megbízást kormányalakításra. Marxnak sikerült megalakítania kormányát. Az új kabinét tagjai a következők: a birodalmi kancellár helyettese *Jares*; külügyminiszter *Stresemann*; hadügyminiszter *Gessler*; munkaügyi miniszter *Brauns*; pénzügyminiszter *Luther*; postaügyi miniszter *Hofle*, aki egyúttal a megszüntetett területek ügyét is intézi. Közélemezési miniszter *Oeser*; igazságügyminiszter *Emminger* államügyész. *A kormányból kimaradtak a szociáldemokraták.*

Amikor az oroszlan sétálni megy a városba. Csernovicban egy cirkusz vendégszerepel. A kretrecből kiszabadult az egyik oroszlan, anélkül, hogy nyomban észrevették volna. A fenevad nyugodtan besétált a városba, ahol megjelenése természetesen óriási riadalmat keltett és az emberek rohanva menekültek a kapuk alá. Az oroszlan azonban jól lehetett lakva, mert *senkivel sem törődött, hanem nyugodtan cammogott az egyébként legnépesebb utcákon.* Am egyszerre szemközt jött vele egy autó. Az ismeretlen szörnyetegtől aztán az oroszlan ijedt meg annyira, hogy behúzott farkkal, szűkölve futásnak eredt. Ekkorra már nyomában voltak a cirkusz emberei és *háló segítségével hamarosan elfogták.*

Kemál basát és feleségét meg akarták mérgezni. Kemál basa és felesége ellen állítólag merényletet követtek el olyan módon, hogy *ételükbe mérget kevertek.* Étkezés után mindkettőn *súlyosan megbetegedtek,* de a gyors orvosi segítség megmentette életüket. Hogy kik a merénylők, azt még nem sikerült megállapítani.

A legjobb tőkebefektetés a Tanítói Bank részvénye.

A pénz folytonos értékváltozása igen sok gondot okoz a magyar gazdának. Megtakarított pénzeszközét nem szabad tehát otthon tartania, hanem olyan aranyfedezetnek megfelelő értékpapírokba kell azt fektetnie, amelyeknek megfelelő belső értéke van.

Ilyen abszolút belső értékkel bíró értékpapírok a

Tanítói Bank és Kereskedelmi R. T.

részvényei és pedig azért, mert

1. a Tanítói Banknak napi 25 ezer téglateljesítményű téglagyára van Pesthidegkúton, közvetlenül a főváros mellett;
2. a Tanítói Bank az országban legjobb, fával égetett meszet termeli ki pesthidegkúti mészkőbányáiból;
3. a Tanítói Banknak zománcárú-gyára van Budapesten, amelynek edényei, háztartási cikkei óriási keresletnek örvendenek. A gyár nagyarányú fejlesztése folyamatban van;
4. a Tanítói Banknak automobil-karosszériája, kocsik, szerkés- és asztalosgyára van (Arnóczky és Társa). A cég elismert országos neve és szoliditása garantálja ipari termékeinek kiválóságát;
5. a Tanítói Banknak Sóshartyánban, a salgótarjáni szénmedencében 3 vagon szén termelő szénbányája és szénterülete van, amely szintén nagymértékben biztosítja a bank papírjainak belső értékét;
6. a Tanítói Bank ingatlanforgalmi és mindennemű tüzelőanyagosztályai (a legnagyobb importfa-készlettel) a nagyközönség legmegtehetőbb igényeit elégítik ki.

Ezek után minden gazda siessen és jegyezzen elő részvényeket, melyek e hó 20-áig még kaphatók 6000 koronáért darabonként, 20-ika után csak 10.000 koronáért, igen korlátozott számban.

Felvilágosítást ad a

Tanítói Bank és Kereskedelmi R. T.
Budapest, VIII. Ker., Baross-utca 59. szám.

Drágább lett az útlevél. A belügyminisztérium az útlevél kiállításáért járó díjakat a következőleg állapította meg: 1. Napszámások, munkások, iparossegédek és tanoncok, cselédek és általában a szokásos napszámot meg nem haladó keresetből élők, továbbá az összes közszolgálatban lévő alkalmazottak — ideértve a nyugdíjasokat és mindezeknek ellátását élvező hozzátartozóit is — részére szóló útvelelért 4000 K kiállítási díj és ezenfelül 1000 K bélyegilleték fizetendő. 2. Minden más foglalkozásuk részére szóló útvelelért 35.000 K kiállítási díj és ezenfelül 10.000 K bélyegilleték fizetendő. Ha az útlevél érvényességének tartama egy évnél túl terjed, a kiállítási díj kétszeresét, ha két éven túl terjed, annak háromszorosát kell fizetni. A bélyegilleték ez esetben is azonban csak egyszeresen vonandó le. Az egy útlevélbe bejegyzett útiútasok után külön díjak és külön bélyegilletékek nem szedhetők. Útvelelek meghosszabbítása esetén a felektől e címen ugyanolyan összeg szedendő be, mintha új útlevél kiállításáért folyamodtak volna; az útlevél-bélyeg illetéke azonban a csekkszámára nem fizetendő be, mert a bélyeg a fél által természetben rovandó le a meghosszabbítás alkalmával.

Vidrafogás Kakasszéken. *Fehérvár* Bertalan tanácsnok és *Csada* László állampénztári tisztviselő a napokban kint jártak a *kakasszéki* pusztán. Megszemlítették a kakasszéki tengerszemet is és szemtanúi voltak annak, hogy az egyik tanya mellett az arra lakók kutyák segítségével *vidrát fogtak ki a vízből.* Hatalmas, vaskos farkával együtt mintegy *másfél méter hosszú volt* az azon a vidéken igen ritka ragadozó állat. A kutyáknak nehéz dolguk akadt vele, míg végre *vasvillával szúrták agyon a tanyaiak.*

Elfogták a Reviczky-utcai bombamerénylet tetteseit. A Reviczky-utcai bombamerénylet ügyében a rendőrség, mint ismeretes, erélyes nyomozást indított, melynek az elmúlt hét szerdáján eredménye is lett. Elfogták a tetteseket *Márfy József és társai* személyében. Érdekes, hogy mint jutott a rendőrség a nyomukba. A Reviczky-utcában elhelyezett bomba csomagolópapírosba volt göngyölvé. A csomagolópapíroson, amelyről megállapították, hogy amerikai szerzetadományt küldtek benne, rajta volt *newyorki* feladójának neve és lakás-címe. Miután a rendőrség hasztalan kutatott a magyar név itthoni viselői után, *távíratot intézett a newyorki rendőrséghez,* amelyet arra kért, hogy kutassa fel és hallgassa ki a szerzetadomány küldőjét. Már másnap megérkezett Newyorkból az ottani rendőrség válasza, amely tudatta, hogy az ottlakó nő csakugyan szerzetadományt küldött a Budapesten, Felsőerdősor-utcában lakó hozzátartozóinak. Detektívek mentek a jelzett helyre és ott megállapították, hogy *Márfy József* szomszédja az illető családnak. Minthogy *Márfy már azelőtt is szerepelt bombaügyben,* a rendőrség nyomban előállította őt a főkapitányságra, ahol hamarosan bevallotta tettét. *Márfy és társait* részletes kihallgatásuk után az ügyészre szállították.

Hogyan jutott egy furfangos pincér ingyen cipőhöz. Nem mindennapi, közönség-s furfanggal csapott be két gyulai cipészt egy pincér, aki a vasúti étteremben volt alkalmazásban. A pincér rendelt két külön cipésznél egy-egy pár finom cipőt oly módon, hogy az egyik pár kedden reggel 8, a másik pedig 10 órára otthon legyen. A két cipész pontosan betartotta a terminust s az első reggel 8 órára haza is küldötte a cipőt. Felpróbálta a pincér és megállapította, hogy a *ballabas szűk,* vigyék ezt a félpárt haza és kikaptatva szerdán délben pontban 11 órára hozzák vissza, amikor kifizeti. A másik cipész is megjelent kedden 10 órakor és hasonlóan járt, csakhogy ennél a *jobbballabas cipő bizonyult szűknek,* amit a pincér hasonlóan visszaadott. Így a pincér visszatartott egy félpár jobb- és balcipőt. Másnap a parancsolt időben elhozták a két félpár cipőt, de a rendelő *már reggel elutazott.* A póruhárt cipészek most a rendőrség útján kerestetik a furfangos "vevőt".

Szaporítják a hatósági munkaközvetítők számát. A népjóléti minisztérium nemrégiben tervezetet dolgozott ki, hogy az ország területén működő hatósági munkaközvetítő irodák számát szaporítsa. Jelenleg kilenc munkaközvetítő működik az ország területén és ezeket *tizenhétre akarják szaporítani.* Az erre vonatkozó tervezetet a minisztérium elküldötte a fővárosnak.

Özvegy menyasszony. A belügyminiszter az igazságügy-miniszterrel egyetértve megengedte, hogy Polgár Róza, aki a hősi-halált halt Swaton Ottó századosnak volt a jegyese, ezentúl az özvegy Swaton Ottóné nevet viselje.

Szabó Balázs — kiskunlacházi lelkész. Örömmel adunk hírt olvasóinknak arról, hogy Szabó Balázs alsónémedi ref. lelkész, a pesti ref. egyházmegye főjegyzőjét és tanácsbíráját, volt nemzetgyűlési képviselőt, a *kiskunlacházi* nagy református gyülekezet lelkészéül választotta. A választást a dunamelléki egyházkerület közigazgatási bírósága is megerősítette.

A szívacs mint gyógyszer. Kevesen tudják, hogy a Székelyföldön termő és ott «gyászpirító» néven ismert édesvízi szívacs kitűnő gyógyszere a csúznak, rheumának, köszvénynek és más hüléses fájdmaknak. Az édesvízi szívacs felhasználásával készül a székelyhavasi Inda-szesz és Inda-kenőcs, melyek Csonkamagyarországon ismét kaphatók. Szétküldési hely: Inda Művek Balázsovich Sándor R.-t., Budapest, X., Szapáry-utca 31.

Egy szökött fegyenc paprikát szórt üldözől szeme közé. Nagy Sándor asztalos-egédet, aki 1921-ben Belgrádban többmiliós *dináros* ékszerlopást követett el, most Szegeden letartóztatták. Egy fegyveres börtönőr kíséretében a Csillagbörtönből a vizsgálóbíróhoz akarták átkísérni. A rab a hivatali szoba előtt hirtelen megállt, hátrafordult és a kíséretében lévő börtönőr szemébe egy *marék paprikát szórt*. A börtönőr nyomban és örökre megvakult. A rab lerohant a lépcsőn, ki az utcára. A közönség figyelmes lett a menekülő emberre, nemsokára már mintegy száz főnyi tömeg rohant Nagy után, aki utcáról-utcára menekült. A Tisza Lajos-körúton egy rendőr is észrevette az üldözést és ő is a megszökött rab után vetette magát. Utól is érte, de Nagy birokrakelt vele és *kiszabadult keze közül*. A református templom közelében valaki elébe került, mire Nagy ismét *egy marék paprikát szórt az útját álló szemébe*, amitől ez az ember is megvakult. Időközben fegyveres börtönőrszakaszt küldöttek a rab után, akit az üldözők bekerítettek. A börtönőrök többször használták fegyverüket, de egyik lövés sem talált. Végre utólérték Nagyt, letepertek és megbilincselve szállították vissza a börtönbe.

Hatszoros gyilkos. Mintegy két hónappal ezelőtt borzalmas büntetés derült ki Szatmárt. Egy Reinitz Jakab nevű kántorjánosi származású szatmári kereskedő ellen az a gyanú merült fel, hogy eltette láb alól Grosz Hermann nagykarolyi szállótulajdonost, akit *üzlethökés ürügyével csalt el magával*. A súlyos vád terheltjét letartóztatták és szorgos nyomozás indult meg. Reinitz letartóztatásakor Rozmarin Jenő Károly erdői lakos, Lebovits Salamon batarcsi kereskedő, Nuszbacher szatmári kereskedő, Szmuk Hermann viski kereskedő és Leichter Salamon mármaroszigeti kereskedő eltűnése miatt is feljelentést tettek a hozzátartozók Reinitz ellen, mert *mind a hat ember ugyanolyan körülmények között tűnt el*. Alig indult meg a nyomozás, máris kiderült, hogy az *eltűntek mindenikét Reinitzcel látták együtt eltűnésük előtt*. Rozmarin Jenő holttestét Reszegepiskolt határában a *dísznök kintúrták a földből*. Voltak, akik kevéssel ezelőtt egy vörösszakállú zsidóval látták őt együtt. Kiderült, hogy Reinitz akkoriban *csakugyan vörös szakállú viselt*. A felsőbányai erdőben megtalálták Grosz Hermann holttestét, akinek koponyáján két borzalmas, *kalapácsütéstől származó seb tátongott*. Nem sokkal azután a patak medrében megtalálták a kalapácsot és egy gallért, amelybe Reinitz *Jakab mosdai jegye volt jegytintával beírva*. Kassán is nyomozást indítottak, mert ott is megfordult Reinitz áldozataival. *A kassai erdőben meg is találták három holttestet*. A vizsgálóbíró most Reinitz Felsőbányán kivitte oda, ahol az erdőben egy fatömb alatt Grosz Hermann holttestét megtalálták. Reinitz *a helyszínen elájult*, a rendőröknek kellett őt magához téríteni, de azért *mégsem vallott*. A hatszoros rablogyilkos vallatása továbbfolyik.

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya R.-t. november 30-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a jelenlegi 20,800 000 koronányi részvénytökhét egyrészt a most forgalomban levő régi részvények névértékének 200 koronáról 5000 koronára való felemelése, másrészt az 1923. évi osztalékjogosultsággal bíró új részvények kibocsátása útján 1.050.000.000 koronára emeli fel. A kibocsátásra kerülő új részvényekre az elővételi jog 1:1 arányban és 12.000 korona átvételi árban a jelenlegi részvénytulajdonosoknak biztosított. Az elővételi jog folyó évi december hó 10-től 20-ig a Magyar Általános Hiteibank értékpapírpénztáránál gyakorolható.

Egy család megrendítő halála a lángok között. Roscoe Sámuel newyorki lakos feleségével és hét gyermekével együtt tűzhalált szenvedett házában, amely a lángok martaléka lett. A legidősebb gyermek tizenhárom éves volt, a legfiatalabb háromhetes. *Az újszülöttet anyja karjában találták*.

Ha a szinpadí ló megvadul. A bécsi Burg-színházban a múlt pénteken este «Sappho-t adták, amelyben az első felvonás elején két paripától vont kocsin érkezik Sappho megszemélyesítője a színré, ahol nagy néptömeg ujjongással fogadja. *A paripák a lármától megbokrosodtak*, az egyik a kulisszák közé rohant, a másik pedig a zenekar felé ugrott. Herterich igazgató, aki Ramzesz szerepét adta, sörényen ragadta a zenekar felé ugró paripát és megállásra kényszerítette. Az egész egy pillanat műve volt, úgy hogy a közönség észre sem vette s így mindenki nyugodtan maradt a helyén.

Ráfizetett a lopott dísznokra. Az utóbbi időben többször történt sertéslopás Alexandra- és Csertőpusztán. A csendőrség ki-nyomozta, hogy a sertéseket Kiss György kaposvári lakos lopta el. Négyet eladott a sertések közül, *kettőt azonban kihízlalt*. Nyolc-kilenc métermázsa csöves tengerit etetett meg a lopott sertésekkel, melyek most *kihízva kerültek vissza gazdájukhoz*.

T R É F Á K

Gyerekekész.

Palika: Jaj, jaj, mama. Ugy fáj a szám.

Anya: Mi az, fiacskám, mi történt?

Palika: Rálépett a fogam a nyelvemre!

Fürdőben.

Kóhn elmegy a fürdőbe. Amint a kabinban vetkőzni kezd, egyszerre elkiabálja magát:

— Ajvő, megvan, megvan!

— Mi van meg? — kérdi a lármára odasiető fürdőszolga.

— A mellényem! — feleli Kóhn. — Egy évvel ezelőtt vesztettem el és most megtaláltam — az ingem alatt.

Verés után.

Anya: Miért hunyadt be a szemedet, mikor megvertelek?

Fiú: Mert nem akartam olyan anyát látni, aki képes egyetlen gyermekét megverni...

Akar Ön takarékoskodni

anélkül, hogy jó kávéjáról lemondjon? Ezt eléri, ha az Enriło-t használja. Az Enriło egymagában, jól felforralva, minden pótlék nélkül helyettesíti a ma oly költséges babkávét. Izbén legjobban megközelíti a babkávét és amellet zamatosabb, szebb színű és összeállításánál fogva nagyon tápláló, mert az összes tápanyagokat tartalmazza. Nagyon kiadós és ezért a fogyasztásban rendkívül olcsó. Enriło a legfinomabb babkávé-pótlék is. Egy kísérlet meg fogja Önt győzni. Ezen különlegesség kiváló minőségéért annak egyedüli gyártói: Franck Henrik Fiai szavatolnak.

ENRILO

Ami sok, az sok.

Bemegy a könyvelő a főnökhöz és egy nap szabadságot kér. — Maga ugyan jól csinálja — mondja a főnök. — Figyeljen ide. Egy évben van 366 nap. A nap 24 órájából 8-at alszik, 8-at szórakozással tölt el. A 366 napból tehát 122-öt alvással, 122-öt szórakozással foglal el. Egy évben van két havi nyári vakációja, az 60 nap, továbbá 52 vasárnap és 9 ünnepnap. Adjuk össze:

122
122
60
52
9

365

Egy nap marad, úgy látom, amit munkával kellene eltölteni. És ezt az egyet akarja elkérni? Nem, kedves barátom. És a könyvelő hosszú orral távozott.

Évfordulón.

- Ma van a házasságom tizedik évfordulója.
- Na és mit vársz?
- Hogy — hogy mit várok?
- Hát igen: üdvözlétet, vagy — részvétet!?

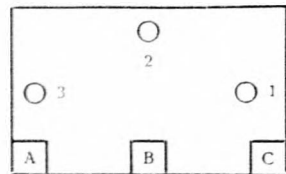
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Hankóczy Pál, Szendrőről.)

2. Talány.

Egy udvarban lakik A, B és C. Az udvarban van három kút, még pedig 1 A-é, 2 B-é és 3 C-é. Mindhárom lakó haragban van egymással és kerülnek a találkozást. Hogyan kell tehát nekik a kúthoz menni, hogy útjuk ne keresztozdjék?

(Beküldte: Szöllősi Ferenc, Biharnagybajomról.)

3. Számrejtvény.

- 17, 18 A forrás után következő folyóvíz
9, 17, 20 Amiből a kilincset készítik
7, 12, 15, 16 A melléknév középfoka
19, 20, 17, 6, 5 Állatok eledele
13, 5, 19 Fém
9, 12, 20 4 Nyáron érik
15, 2, 1, 11, 14 Minden háznál nélkülözhetetlen
7, 8, 9 Ige
10, 12, 6, 8, 3 Keresztnév
1—20 Régi magyar közmondás.

(Beküldte: Tüzes István, Budapestről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 52-ik számunkban közöljük.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Villára, kapára, gyík van a hártárba.
2. Talány: Sárvár.
3. Betűrejtvény: Páros élet.

Megfejtették: Ifj. Urbányi Ferenc, Tóth György László, Jenei Mátyas, Szabó János, Borsi Mózes, ifj. Lengyel József, Szekeres Lajos, Kosztolányi Lajos, Flink György, Való Mancsi, ifj. Éva Béla, Adorján Béla, Tüzes István, Boros Mihály, Bán Lajos, Kovács Gizella, Takács Rezső, Könyvi Pál, Szücs Lászlóné, Hlavicska Alajos, ifj. Gyurkovics Ferenc, Albert Ferenc, ifj. Nyaka Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Lengyel József (Lak), Tóth György László (Csánytelek), Kosztolányi Lajos (Baracska), Szekeres Lajos (Battonya), Albert Ferenc (Németbarnag).

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 2-án.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 109—110.000, pestmezei és dunántúli 108—109.000, 79 kgr.-os tiszavidéki búza 111.000—112.500, pestmezei és dunántúli 110.000—111.500, rozs 81—83.000, takarmányárpa 71—74.000, sörárpa 76—80.000, zab 77—79.000, ó tengeri 74—79.000, új tengeri 68—69.000, repce 190—200.000, korpá 43—44.000 K métermázsánként. — Lisztárak. A 2180 K-ás 0-ás liszt alapján megállapított lisztárak vannak érvényben.

Takarmány. Rétiszéna elsőrendű ó 36.000—41.000, másodrendű ó 28.000—35.000, harmadrendű csomagolásra 15.000—25.000, nádtakarmány, száraz 14.000, muharszéna 35.000—48.000, lucernaszéna 51.000, zabosbukkonyó széna 40.000, takarmányrépa 10.000—14.000, alomszalma 11.500—18.500, zsúpszalma 15.000—22.000 K métermázsánként. — Műtakarmánypiac. Árak: répaszelet 500, konkoly 540, olajpogácsa 700, extrahált liszt 350—400, lótap 250, malátacsíra 500, sörtörköly 450 K kilogrammonként.

Végőmarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 4700—5200, kivételesen 5300—5500, középminőségű 3500—4500, silányabb 2400—3300, bika jobbminőségű 4400—5000, kivételesen 5100—5400, silányabb 2800—4200, bivaly 2800—3600, tehén jobbminőségű 4000—4800, kivételesen 4900—5100, silányabb minőségű 2100—3800, kicsontozni való marha 2100—2400, növendékmárha 2800—4100 K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 7800—9200, középminőségű 8700—9400, nehéz 8800—9500 K kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 1.525.000—5.250.000, igás kocsiló könnyű 1.150.000—2.300.000, alárendelt minőségű lovak 120.000—1.100.000 koronáig.

Szűrőmarhavásár. Belföldi szopós: elsőrendű 7200—7400, kivételesen 7500, másodrendű 6200—7000 K kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosókrók. Elsőrendű erdélyi, prima fehér jármosókrók 6000—7000, elsőrendű tarka jármosókrók 4500—5500, másodrendű tarka jármosókrók 4000—4500, friss fejűs és vemhes tehének 5000—6000, 1½ éves üszökek és tinók 4000—5000 K kilogrammonként elősúlyban.

Tej és tejtermékek. Tej literje 1280, tejfel 3720, habtejszín 11.000. Elsőrendű teavaj 20.000—22.000, másodrendű 17.000—18.000, tehénturó 2000—2800, juhturó 9600, trappista- és óvári sajt 10.000—12.000, gróji 18.000 K kilogrammonként.

Halpiac. (Nagyban): ponty elsőrendű 8000—9000, másodrendű 6000—7000, harmadrendű 4000—5000, süllő elsőrendű 17.000—18.000, másodrendű 14.000—15.000, harmadrendű 9000—10.000, negyedrendű 7000—8000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 11.000—24.000, tyúk párja 22.000—32.000, hizott ruca 11.000—12.800, hizott liba 11.000—12.000, hizott pulyka 5000—6000, libamáj 18.000—31.000, libaszár 17.000 K kilogrammonként. Tojás darabja 550—600 K.

Zöldség és gyümölcs. Burgonya 300—550, vöröshagyma 400—440, fokhagyma 600—620, fejeskáposzta 240—300, vöröskáposzta 1200, karfiol 3000—4000, kelkáposzta 400—600, alma 3000—6000, körte 3000—6000, szőlő 4000—4800, dió 5000—6000, dióhéj 20.000—24.000, gesztenye 3200—4800, naspolya 4000—4400, füge 12.000 K kilogrammonként. Citrom darabja 300—450 K.

Szesz és szeszese italok. A pálinkaüzletben a kereslet állandóan élénk, a törköly 13.000, seprőpálinka 12.000—12.500, szilvrium 17.000—18.000, borpárlat 14.000—18.000 K 10.000 literfokonként termelőállomástól nagytan.

Idégen pénznemek legmagasabb árai. A deviza-központ hivatalos árfolyása 1923. évi december hó 3-án: 1 drb Napoleon 68.800 K, angol font 91.400 K, dollár 21.200 K, francia frank 1171 K, német márka — K, olasz lira 945 K, osztrák korona 0/30 K, román lei 121 K, cseh korona 629 K, svájci frank 3360 K, szerb dinár 239 K, lengyel márka 0/05 K. Zürichben 100 magyar K-ért 0/03 svájci frankot fizettek.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héjli Imre dr

AZ AGYVELŐ TÖRTÉNETE

ELBESZÉLÉS. • IRTA: ZSOLDOS LÁSZLÓ.

(2. folytatás.)

Danica rimánkodó képpel jött elejbe a tornácra, hogy: — Doktor úr, hiszen ön világhírű nagyság (s kétségbeesetten kulcsolta össze a formás, bársonyos kacsóját), könyörgök, mentse meg az anyámat!

Ez a könyörgő, angyali tekintet kísérte a mi doktorunkat mindenütt a kastélyban, annyira, hogy a veszedelmes műtét alatt is (amelyikhez pedig nem bocsátották be a leányt) Sebes Jánosnak ez egyszer mintha ez az elragadó tekintet és ez a rimánkodó hang vezette volna a kezét, hogy mentül nagyobb bravúrral oldja meg a bonyolult sebészi feladatot.

Meg is oldotta. Az operáció remekül sikerült. Aztán, mielőtt még az orvosi tiszteletdíj átadására kerülhetett volna a sor, bejelentette magát a szobalánnyal a Bogoljevics-leánynál.

— Danica — hajlott meg mélyen a meglepődött leány előtt — eljöttem a honoráriumért.

Az pipacsvörös lett ettől a váratlan nyilatkozattól:

— Kérem, doktor úr — szólt zavarodottan — majd a mama ... intézkedik ...

Sebes, már mint az efféle embereknel szokás, darabosan csak ezt felelte:

— A pénz, Danica, most nem honorárium.

Picit elhallgatott, mintha a torkát fogta volna meg valaki, de aztán mégis kinyögte:

— Nekem maga kell. Legyen a feleségem.

A szép leány nem válaszolt rögtön. Elpirult, ránézett — szinte riadtan — a nagy, fénylő, fekete szemével a különös emberre, aztán (miközben Sebest már majd hogy ki nem rázta a hideg) lassan, elgondolkozva, szinte melázón fölkel a kis kanapéról, ahol ült és tétován, révetegen nézve maga elé, csöndesen, majd hogy nem fáradt mozdulattal, a kezét nyújtotta a sebész felé:

— Imádom az anyámat. A felesége leszek ...

II. A fekete asszony.

A szép kis Bogoljevics Danica talán maga sem tudta, mit cselekszik, amikor az édesanyja szerencsés megoperálásának az öröme orvosi honoráriumképpen kimondta a lángra lobbant Sebes doktornak a boldogító igent.

A dúsgazdag fiatal lánynak már azelőtt is akadt kérése, hanem Danica nagyon válogató volt és egyiknek a másik után adta ki (kinek rideg göggel, kinek csalafinta mókázás közt) az útját. Sebes Jánost azonban nem volt ereje kikoszorozni. Megmentette az anyját (az orvosok szerint már úgyszólván a halál karmai közül) s ennek a tudatnak első mamorában Danica szemében semmi sem volt többé lehetetlenség. Még az sem, hogy a bunyevác lányból majd odaadó és hű felesége lesz a tudós orvosdoktornak.

Osszel, hét vármegyére szóló céccóval, megülték a lakodalmat és Sebes János boldogan utazott el a gyönyörű menyecskével Párisba, ahová a francia orvosgyesület meghívása folytán úgyis át kellett volna rándulnia.

Az volt a tervük, hogy rövid két hetet töltenek a francia fővárosban, aztán hazaindulnak Budapestre, mert a laboratóriumot nem lehet sokáig vezetés nélkül hagyni. Alig voltak azonban oda nyolc napig, táviratot kaptak a torontalmegyei kastélyból, hogy özvegy Bogoljevicsné váratlanul meghalt.

Mi baja volt, nem tudták. A falusi orvos szívszélhűdést állapított meg, hanem azért (Sebesék rögtön hazautaztak), ahogy szegény Danica ott állott talpig gyászban az édesanyja ravatalánál, hát valami értelmetlen, valami megmagyarázhatatlan önvád mintha azt súgta volna neki, hogyha nem ment volna férjhez, ha itthon maradt volna az anyja oldalán, akkor nem történt volna meg a katasztrófa.

— Itt hagyta, anyám! — ébredtek a fájdalmasan zokogó fiatal asszonykában a zűrzavaros gondolatok. — Rossz leányod lettem: itt hagyta az emberért, akiről azt hittem, hogy megmentett, pedig most én vagyok az oka, hogy ilyen nyomorultan kellett elpusztulnod! Még csak el sem búcsúztattam tőled, mert amikor a te drága szíveden keresztül nyílt a halál, én egy csomó idegen ember közt (akikhez semmi közöm), élveztem férjem dicsőségét, ahelyett hogy itt térdepelhettem volna és visszacsókoltam volna a kihült ajkakra az életet!

Mire főlészáradtak a könnyei, már teljesen megváltozott. Mint ahogy egy rémes éjszaka hófehérré őszíti meg némelykor a koromfekete haját, épúgy borult rá Danica régi, rajongó, leányos kedélyére is valami dermesztő tavaszi fagy, amitől a mézeshetek fakadó bambói élettelenül zsugorodtak össze a hirtelen kihült szívében.

— Az ura? — Istenem, mit lábatlankodik itt körülötte az az ember, amikor csak abban a hitben és abban a föltevésben ment hozzá feleségül, hogy a mama életben maradt? De lám, hiszen a mama meghalt és ...

És Danica ettől az órától kezdve olyan elfojtott irtózáttal nézett a szegény Sebes doktorra, mint valami szédelő csalóra, aki szemfényvesztéssel betolakodott legszentebb érzelmei közé, hogy amikor már ott van, akkor cinikus gaszálgal porrá zúzza őket.

— Visszaadta anyámat, hogy elrabolhassa a szívemet — jeggecesedtek ki benne valahogy megváltozott gondolatai —, most elvesztettem az anyámat, hát visszaszereztem ettől az embertől a bitort szívemet: sohase szerettem Jánost, sohase szerettem Jánost! Csak a gyermeki szeretet, meg a gyermeki hála fokozódott bennem olyan lelkisedéssé, amiről magam is azt hittem, hogy ez a szerelem!

Amikor özvegy Bogoljevicsné koporsóját szomorú cerimónia közben leeresztették a családi sírboltba, Sebes doktor aggódva, vigasztalón szorította magához a még egyszer, utoljára felzokogó szép fekete asszonynak a karját. Akkor még nem tudta (mert hiszen még eszébe sem jutott ilyesmire gondolni), hogy hideg kőszobrot szorongat.

Az idő nagy tanítómester. Sok á-b-c-re megtanít, mert hiszen minden dolognak megvan a maga á-b-c-je, hanem sokszor ott is fog ám papirosgaluskára, vagy kukoricán térdelgetni, amíg, úgy ahogy, kiokosodunk a keze alatt az élet csalóka Babylonjában.

A szerelem á-b-c-jében az az első betű, hogy az a vasmacska, amelyikkel az asszonyt magunkhoz láncoljuk, mint a hajót a víz fenekéhez, mélyen belevágódják a mi magunk egyéniségébe. Ha a mi egyéniségünk tartja fogva a vasmacskát s a vasmacskánál fogva a hajót, akkor izeghet-mozoghat, himbálódzhat az a hajó a csábító hullámokon, amennyit akar, hanem az egyhelyben marad és a miénk marad. De ha nem magában a férfi egyéniségében vert gyökeret az asszonyszívnek a vasmacskája, hanem csak valami érdekből, vagy olyan érzelmből, ami nem az egyéniségéből sarjadott ki, csak ideig-óráig tűnik fel így, mintha össze volna növe vele, akkor hiába mereszted ki a őzön a szemed, te asszonytartó férfi, a szép asszonyi hajót az első kedvező szél (vasmacskástul) óvhatatlanul és menthetetlenül tovaragadja tőled. És hogy visszatérjek a csalfa Babylon sokféle nyelvére, akkor nem is valami új á-b-c-t, hanem egyszerre egy merőben új alfabétával írt egész mondatot kell majd kisillabizálnod:

— „M... e... g... meg... sz... ő... sz... egyszö... megszö... k... ő... t... t... őtt... kött, ökött... szökött... egzőkött... megszökött... a... z... z... (stb, stb.) a... sz... sz... assz... o... n... y... ony... asszony... az asszony .. őtt az asszony... kött az asszony... ökött... szökött (stb.), megszökött az asszony.”

**CSALÁDI-ISKOLAI-
SZÍNHÁZI-MOZIT
AKAR?-IRJON!
HATSCHÉK FARKAS MOZIBPÉST
IV. KÁROLY-KÖRÚT 26.**

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosan a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyay-u. 19.

BRILLIÁNSOKAT,
gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz
Székelly Emil Király- Tel.: József 105-35.
u. 51. (Teréz-templom m.)

Ekek, ekealkatrészek,
boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógerelyek, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„**HANGYA**“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

PÁLINKAFŐZŐ

és egy darabból Kalapált

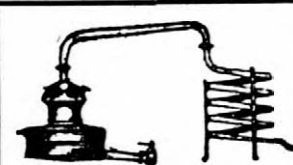
**vörösréz mosó- és
lekvárfőző-üstök**
legjutányosabban kaphatók
NAGY IGNÁC cégnél
Budapest, Károly-körút 9. szám.
Alapítva 1884. Telefon: József 115-14.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Vörösréz pálinkafőző-üstök és

vörösréz mosóüstök raktáron mindenféle kivitelben
Máthé András rézműrágyár, Újpest, Károly-utca 11. Nyugatitól 8 villamossal. Telefon: 140-06.

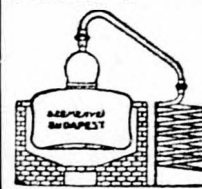
HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszőzdéket, mosóüstöket, valamint tejgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

Szemenyei Lajos
rézműves, öző és gépműhelye Budapest, IX., Remete-utca 34. szám.

Szakorosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., 1. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a
„**HANGYA**“
vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bőrökből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„**HANGYA**“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.
MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Ha lapunk hirdetései, vagy a tanácsadó ajánlata alapján bármelyik céghez fordul ajánlatért, saját érdekében így kezdje levelét: „A Vasárnap képes hetilapban olvastam, hogy...“

SARKADI RUDOLF

kézműáru r.-t.,

Budapest, Fővám-tér 3. szám.

(Központi vásárcsarnokkal szemben.)

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR!

Gsak régi vevőimnek olcsó árak!

Prima vászon, métere ... K 9.000
Prima zefir, métere ... K 10.000
Prima kanavász, métere ... K 11.000
Prima barchent, métere ... K 11.000

Gyapjuszövet, métere ... K 19.000
Férfi ruhaszövet, métere ... K 35.000
Férfi ruhaposztó, métere ... K 68.000
Berliner kendő, darabja ... K 60.000

Menyasszonyi kelengyék, szövetek, sejymek nagy választékban!
Mintákat szívesen küldünk!